

[Miljøministeren]

der ikke taget hensyn til, at recipientkvalitetsplanlægningen kan medføre, at indgreb ikke vil være nødvendige ved visse arealer, og at eksisterende lovgivning, bl.a. vandløbsloven, kan medføre, at der ikke bliver givet tilladelse til dræning af andre arealer – af grunde, som ikke behøver at have med okker at gøre.

Fra landbrugets side peges der på, at der er et potentielt drænbehov, der er meget større end erfaringstallene.

Styringsgruppen beskriver i sin redegørelse tre grundmodeller for, hvordan en fremtidig okkerordning kunne se ud. Alle modeller forudsætter, at det forud for projektering af et drænanlæg inden for de ved kortlægningen afgrænsede okkerpotentielle områder ved bestemte forundersøgelser konkret afgøres, om der er behov for indgreb mod okkerudledning. Erfaringerne fra forsøgsperioden viser nemlig, at der kun ved ca. en tredjedel af dræningerne inden for de okkerpotentielle områder kan være behov for indgreb. Omkostningerne til forundersøgelserne i forbindelse med et drænprojekt vil normalt andrage omkring 2.000 kr. for hele projektet. Disse omkostninger er små i forhold til merudbyttet ved dræningen. Derfor vil det kunne betale sig at gennemføre forundersøgelser for at indsnævre det område, hvor der er behov for indgreb i forbindelse med dræningen.

Den første model, som styringsgruppen beskriver, er en ordning, hvorefter der etableres drænforbud for de arealer, hvor der er behov for indgreb mod okkergener. Et direkte drænforbud kan på længere sigt indebære, at nogle tusinde hektarer landbrugsjord vil udgå af den almindelige drift.

Der er foretaget en vurdering af de økonomiske fordele og ulemper, som landbruget og andre vandløbsinteresser har ved vedvarende årlig dræning af 350 ha, som kan medføre behov for indgreb mod okkerudledninger. Disse beregninger er usikre, og der har heller ikke været enighed i styringsgruppen om beregningsgrundlaget. Det er dog mit indtryk, at fordelene for landbruget og ulemperne for andre vandløbsinteresser, næsten uanset hvordan man gennemfører beregningerne, opvejer hinanden. Der kan derfor ikke anføres vægtige afbalancerede samfundsmæssige grunde til, at der ikke skal gennemføres indgreb ved de dræninger, der vil forårsage okkergener i vandløbene.

Fra landbrugets side peges der dog på, at min forgænger som miljøminister i betænkningen over vandløbsloven har fremsat det synspunkt, at der »ydes erstatning til lods ejere eller andre, der lider tab ved regulering efter loven, og at udgiften til miljømæssige foranstaltninger, f.eks. okkerbekæmpelse, afholdes af det offentlige«.

Heller ikke jeg finder, at indgreb over for almindelige dræninger, som er nødvendige for at beskytte vandløbet mod unacceptable okkergener, bør ske uden støtte til rensningsforanstaltninger eller kompensation for forbud mod dræning.

Dette fører mig til de to andre ordninger, der er beskrevet af styringsgruppen.

Den ene ordning indebærer, at der kun kan drænes inden for de indgrebskrævende arealer, såfremt der etableres et okkerrensningsanlæg med hel eller delvis støtte fra det offentlige.

Såfremt der skal betales 100 pct. støtte til okkerrensning ved dræning af de indgrebskrævende 350 ha årligt, er det beregnet, at det årlige støttebehov vil være ca. 21 mill. kr.

Beregningerne viser, at okkerrensningsomkostningerne pr. ha er meget store ved drænprojekter, der kun omfatter et lille drænareal. Rensningsomkostningerne pr. ha falder imidlertid meget, når drænprojekterne omfatter større arealer. For at etablere et incitament for en mere koordineret okkerrensning kunne man sætte loft for støtten pr. ha ved 60.000 kr., svarende til fuld støtte til okkerrensning ved samlet dræning af 5 ha. Dette vil medføre et årligt støttebehov på ca. 15 mill. kr. Ved et loft for støtten pr. ha på 35.000 kr., svarende til fuld støtte for samlet behandling af 10 ha, skønnes det årlige støttebehov til ca. 11 mill. kr.

De her anførte støttebeløb til okkerrensning pr. ha kan forekomme meget høje i forhold til, hvad landbrugsjord i dag koster. Man kunne derfor overveje at begrænse støtten til okkerrensning til prisforskellen mellem købsprisen for et veldrænet areal og købsprisen for et tilsvarende areal, som ikke kan drænes og er i vandlidende stand. Gennemføres en sådan støtteordning, vil landmanden kun modtage fuld støtte til okkerrensning ved dræning af arealer, der er større end ca. 55 ha. Det skønnes, at det årlige støttebehov vil være på ca. 2 mill. kr.